

DOI: <https://doi.org/10.53486/sstc2026.v2.11>
CZU: [657.372.12:314.012.6]:336.748.12(478)

THE IMPACT OF INFLATION ON THE FINANCIAL PERFORMANCE OF THE ENTERPRISE

IMPACTUL INFLAȚIEI ASUPRA REZULTATULUI FINANCIAR AL ÎNTEPRINDERII

GÎSCĂ Rada, studentă, specialitatea: Contabilitate
Academia de Studii Economice din Republica Moldova,
mun. Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61
Telefon: +37368548151
e-mail autor: rada.gisca.cuj5@ase.md

Abstract: *This study analyzes the relationship between macroeconomic inflationary pressures and the financial stability of Small and Medium Enterprises (SMEs) in the Republic of Moldova. Amidst the geopolitical volatility of 2025 and early 2026, characterized by regional conflicts and rising energy costs, the research evaluates how inflation reshapes accounting indicators. Using comparative and structural analysis, the paper focuses on the financial evolution of S.A. ALFA-NISTRU between 2022 and 2024.*

*Findings indicate that while hyperinflation in 2022 initially pressured operations, the entity improved its gross profit margin from 27.9% to 35.2% through strategic cost optimization. The article also provides a critical assessment of inventory valuation, noting that while the **FIFO** method may inflate accounting profits, the **Weighted Average Cost (WAC)** method offers a more realistic view during price fluctuations. Ultimately, the study concludes that while nominal results showed an upward trend, real performance remains vulnerable to utility spikes and compressed consumer purchasing power.*

Key-words: *inflation impact, SME sector, gross profit margin, geopolitical uncertainty, accounting indicators, macroeconomy*

JEL CLASSIFICATION: M40, M41, E31

INTRODUCERE. Contextul politic de la finele anului 2025 evidențiază o incertitudine geopolitică conturată. Suntem martorii scrierii unor noi capitole indiscutabil importante în istorie. În pofida intensificării discuțiilor la finalul anului 2025, despre o posibilă încetare a războiului din Ucraina, atacurile armate, la începutul 2026 s-au amplificat. De asemenea, este important de menționat despre ultimul conflict armat iscat între Israel și Iran, care afectează direct transportarea produselor petroliere în Europa, inclusiv în Republica Moldova. În acest context, „la finele anului 2025, rata anuală a inflației arată o traiectorie aproape stabilă, crescând de la 6,86% în septembrie 2025, la 6, în octombrie și noiembrie 2025. Chiar și așa, rata anuală a inflației începând cu decembrie 2024 și pe parcursul anului 2025, s-a situat în afara limitei superioare a intervalului de variație de la ținta inflației, din cauza ajustării tarifului la gaze, energie termică și electrică.” (BNM, 2026). Actualitatea temei de cercetare se reflectă prin aceea că, inflația afectează direct domeniul întreprinderilor private și publice, prin modificarea prețurilor, veniturilor, cheltuielilor, creanțelor și datoriilor, și nemijlocit, a profitului contabil și real. Scopul articolului este de a demonstra impactul inflației asupra performanțelor financiare ale IMM-urilor, precum și de a construi paralela dintre cauzele macroeconomice ale inflației globale, locale și aspectul contabil. Metodele utilizate sunt analiza comparativă, dinamică și analiza structurală.

CONȚINUT DE BAZĂ. La scrierea acestui articol m-am bazat pe informații publicate pe paginile web ale Băncii Naționale a Moldovei, a Ministerului Finanțelor, Biroului Național de Statistică, Standardele Naționale de Contabilitate. În contextul contemporan, inflația reprezintă concomitent procesul de depreciere a banilor aflați în circulație, majorarea generală a prețurilor și disfuncție acceptată de agenții economici drept situație neplăcută necesară pentru o ulterioară creștere

economică. Inflația, nemijlocit crește din două cauze: cererea, (fapt care determină mărirea prețului achitat de cumpărător, întru-cât, deja cunoaștem că, odată cu scăderea ofertei, crește prețul) și costul (deoarece producătorul este nevoit să seteze un preț care să îi acopere cheltuielile înregistrate). (Turcu, 2006) Este necesar să menționez că instrumentul principal de măsurare a inflației este indicele prețurilor de consum (IPC), prezentat în *Figura 1*.

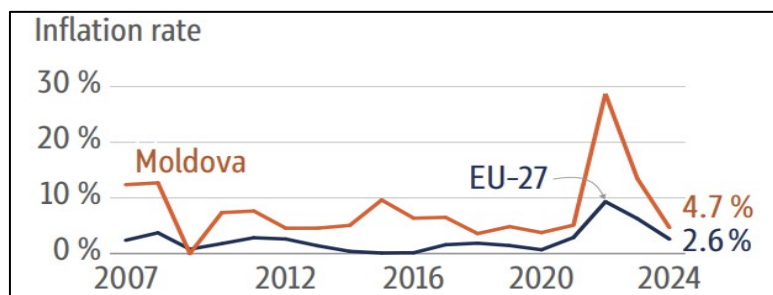

Figura 1: Europa.eu. Moldova. Economic indicators and trade with EU.

Conform *Figurii 1*, după vârful istoric stabilit în anul 2022 (peste 30%), cauzat de războiul de la hotar, inflația intră pe o pantă descendentă în 2024. Rata anuală a inflației în luna decembrie 2024 constituie 6,97% în Republica Moldova. În același timp, majoritatea țărilor UE au revenit la rate de 2-3% în 2024. Moldova continuă să mențină o rată ușor mai ridicată din cauza prețurilor la energie și a șocurilor de ofertă.

Paralel, potrivit SNC „Prezentarea situațiilor financiare”, rezultatul financiar al întreprinderii se reflectă în situația de profit sau pierdere calculat conform diferenței dintre veniturile și cheltuielile perioadei de gestiune. (SNC, 2014) Aceste situații financiare au ca scop evidențierea performanței financiare a întreprinderii, contribuind la luarea deciziilor de către utilizatori.

Care sunt mecanismele de influențare a rezultatului financiar prin inflație? Drept obiect de cercetare vor servi datele S.A. ALFA-NISTRU. Indicatorii analizați sunt: Venitul din vânzări, costul vânzărilor, profitul brut și profitul net pentru perioada anilor 2022, 2023, 2024, prezentați în *Tabelul 1*

Tabelul 1. Dinamica principalilor indicatori financiari ai ALFA-NISTRU S.A.

Indicatorul	2022	2023	2024
Venitul din vânzări (mii lei)	442 984,4	496 908,5	439 868,3
Costul vânzărilor (mii lei)	319 150,4	306 912	284 715,8
Profit brut (mii lei)	123 833,9	162 996,5	155 152,3
Profit net (mii lei)	60 920,4	74 521,2	72 774,3
Total stocuri(mii lei)	214 470,8	234 044	219 430
Marja profitului (%)	27,9	38,2	35,2

Sursa: Biroul Național de Statistică. *Situații financiare pentru perioada 2022, 2023, 2024*

Mai jos, urmează să fie analizat cum sunt acești indicatori influențați de factorul inflaționist.

Influența asupra veniturilor: Făcând referință la *Figura 1*, unde observăm că 2022 a fost vârful inflaționist pentru Republica Moldova cu o rată de aproape 30%, observăm, deci, că venitul AFLA-NISTRU S.A. a înregistrat o creștere semnificativă în 2023 (~12,2% comparativ cu 2022). Acest indicator evidențiază capacitatea întreprinderii de a se adapta la scumpirea tarifelor la gaze și energie, prin majorarea prețului de vânzare a produselor. Pe de altă parte, datele statistice sugerează o scădere bruscă în 2024, ajungând la un nivel mai mic decât în 2022. Pot deduce faptul că, scumpirea producției S.A. ALFA-NISTRU în 2022 și 2023 s-a soldat cu afectarea puterii de cumpărare a consumatorilor acestor produse

Influența asupra costurilor de producție: Costurile de producție reprezintă resursele exprimate valoric și consumate pentru fabricarea produselor. (Capitolul 10, pag. 481) În contextul geopolitic al anilor analizați, este evident că, în primul rând au crescut considerabil costurile de materiale directe repartizabile (materie primă, servicii de transportare internațională a materiei prime, energie, etc), precum și costurile directe cu personalul. Analizând datele din *Tabelul 1* la indicatorul respectiv, se observă că acesta a înregistrat o scădere constantă (de la 319 mii la 284 mii). În acest caz pot fi stabilite. S.A. ALFA-NISTRU a întâmpinat o scădere a volumului vânzărilor, fie a găsit surse de materiale directe la un preț mai ieftin. În acest context, dat fiind scăderea costurilor mai mult decât scăderea veniturilor, deduc că marja de profit s-a îmbunătățit. Profitul net din 2024 este mai mare decât cel din 2022, fapt care sugerează trecerea cu brio a entității pe lângă inflația puternică.

Influența asupra stocurilor: conform prevederilor SNC „Stocuri”, stocurile includ: materiile prime și materialele de bază, consumabilele, OMVSD, producția în curs de execuție, mărfurile, produsele și ambalajele. Respectiv, costul de intrare al acestora este egal cu costul efectiv al lor, care include costurile materialelor directe menționate mai sus. În acest context, este evident că în perioade pro-inflaționiste precum în 2022, acestea își modifică valoarea rapid. Respectiv, este important de ales corect metoda de evaluarea utilizată. Aici, aplicarea metodei FIFO oferă entității cel mai înalt nivel de profit, deoarece bunurile ieșite din gestiune se evaluează la costul de intrare a primei intrări, (Capitolul 5, pag. 187) rezultând o evaluare la prețul vechi, iar veniturile arată prețurile de vânzare inflaționiste. Astfel metoda FIFO poate ilustra un profit contabil mai mare decât cel real. Astfel, pentru perioade de criză, ar fi bine să fie utilizată metoda costului mediu ponderat (CMP), oferind o vizibilitate concretă a rezultatului pe fundalul fluctuațiilor prețului stocurilor.

Influența asupra marjei profitului: Conform datelor din tabel, se observă o tendință ascendentă. La calculul marjei profitului voi folosi formula: $(\text{Venit din vânzări} - \text{costul vânzărilor}) / \text{venit din vânzări} * 100$. (DAD.MD, 2024) Deci, pentru 2022 am obținut 27,9%, pentru 2023- 38,2%, iar pentru 2024- 35,2%. Astfel, cu cât marja de profit crește mai mult, cu atât crește profitul entității. Aceasta influențează direct performanța întreprinderii, deoarece atunci când în perioadă de inflație ridicată ca în 2022, cererea de produs scade, din cauza că populația alege să cheltuiască pe strictul necesar. Ulterior, odată cu reducerea treptată a ratei inflației (Figura 1) în 2023 (rata anuală 4,2% în decembrie 2023) se observă și o creștere a marjei profitului.

În urma analizei realizate, în primul rând am observat o tendință ascendentă a rezultatului financiar a entității expuse (profitul net urcând de la 60 mii în 2022, la 72 mii în 2024) . De asemenea, am demonstrat că, din cauza inflației, entitatea a fost nevoită să optimizeze costurile de vânzare pentru a menține veniturile la aproximativ același nivel. Dat fiind faptul că rezultatul financiar este unul pozitiv, tinde să afirme că inflația a influențat pozitiv profitul nominal S.A. ALFA-NISTRU. De asemenea, pot spune că, în contextul politic actual, rezultatul financiar nominal poate crește, dar performanța reală poate fi afectată de majorarea costurilor la utilități, comprimării marjei de profit etc.

CONCLUZIE. Analiza realizată demonstrează necesitatea tratării inflației nu doar ca indicator macroeconomic, ci și ca variabilă strategică a gestionării financiare a întreprinderii. În condițiile unui mediu economic instabil, caracterizat prin fluctuații de preț, incertitudine la nivel economic și politic, este absolut necesar să încadrăm dimensiuni inflaționiste în procesele bugetare, de planificare, și, nemijlocit de prognoză financiară. Implementarea acestei soluții ar permite anticiparea riscurilor, luarea unor decizii mai corecte privind stabilirea prețurilor, gestionarea fluxurilor de numerar și controlul costurilor.

De asemenea, în baza informației prezentate, am demonstrat importanța contabilului ca partener strategic pentru creșterea performanțelor întreprinderii. Instrumentele analitice și contabile de care dispune un contabil oferă o imagine fidelă a situației economice în condiții de creștere constantă a prețurilor. În acest context, datorită ajustării politicilor contabile, mai ales în cazul evaluării elementelor patrimoniale și interpretarea indicatorilor de performanță, putem reduce dispersia informațională generată de procesul inflaționist. În acest sens, creșterea profitului nominal

nu este proporțional cu îmbunătățirea performanței reale ale întreprinderii, deoarece inflația reduce marja de profit, afectează costurile vânzărilor, impune ajustări de preț și buget, etc. Generalizând cele spuse mai sus, posibilitatea entităților de a integra factorul inflaționist în strategiile financiare și operaționale va determina nivelul de reziliență și competitivitate pe termen lung.

REFERINȚE:

1. Banca Națională a Moldovei. (2026, februarie). *Raport asupra inflației*.
<https://www.bnm.md/files/Raport%20asupra%20inflației,%20februarie%202026.pdf>
2. DAD.MD. (2024). *Marja de profit*. <https://dad.md/dad-management/marja-de-profit/>
3. Standardul Național de Contabilitate „Prezentarea situațiilor financiare”. (2014).
https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=131868&lang=ro
4. Turcu, V. (2006). *Macroeconomie: Manual de studiu individual*. Universitatea de Vest din Timișoara.
https://moodle.ase.md/pluginfile.php/136051/mod_resource/content/1/Macroeconomie_V%20Turcu.pdf
5. Manual. (2017). *Contabilitatea întreprinderii* (ed. a 2-a).

Coordonator științific: BAJAN Maia, dr. conf., univ.

Academia de Studii Economice din Moldova,
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md

Telefon: +373 69 017 690

E-mail: bajan.maia@ase.md